

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Stichting van de Arbeid en Sociaal-Economische Raad
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2019-0000077655

Datum 31 mei 2019
Betreft Toekomst van het pensioenstelsel

Geachte voorzitters van de gezamenlijke vakcentrales, werkgeversorganisaties en de Sociaal-Economische Raad,

Nederland heeft een sterk stelsel van oudedagsvoorzieningen. Veranderingen op de arbeidsmarkt, de stijgende levensverwachting en de lage rente laten kwetsbaarheden van ons stelsel zien. Verwachtingen worden onvoldoende waargemaakt en het stelsel sluit niet meer aan bij de veranderende arbeidsmarkt. Het kabinet vindt het daarom van groot belang om samen met sociale partners te werken aan een hervorming van ons stelsel en aan herstel van vertrouwen in het stelsel.

Vorig najaar zijn er intensieve gesprekken gevoerd binnen de SER en tussen kabinet en sociale partners over de vernieuwing van ons pensioenstelsel. Helaas hebben onze inspanningen op dat moment niet tot overeenstemming geleid. De noodzaak om nieuwe afspraken te maken over ons stelsel van oudedagsvoorziening blijft echter onverminderd groot. Dat werd onder meer onderstreept door de reacties in de Tweede Kamer op het vastlopen van ons overleg, de brief van de vakbonden van 18 december jongstleden, de oproep van werkgevers en de dringende herhaalde oproepen vanuit de pensioensector.

De afgelopen weken heb ik verschillende informele gesprekken gevoerd over de toekomst van ons pensioenstelsel en is ook binnen het kabinet gesproken over de mogelijkheid om de pensioenonderhandelingen te hervatten. In die gesprekken is door het kabinet bevestigd dat de afspraken die het kabinet in november bereid was te maken nog op tafel liggen. In het verlengde daarvan ziet het kabinet ruimte om nadere afspraken te maken over het minder stringent koppelen van de AOW-leeftijd aan de levensverwachting (volgend op de motie Van Haersma-Buma c.s.) binnen een totaalpakket aan afspraken over de vernieuwing van de tweede pijler (in navolging op een eventueel SER-advies hierover) en het thema duurzame inzetbaarheid en zware beroepen.

Ik wil u daarom graag uitnodigen om op zeer korte termijn weer met mij in gesprek te gaan, om samen in het belang van iedereen in Nederland te kunnen komen tot belangrijke afspraken over een goede, toekomstbestendige oudedagsvoorziening.

Datum
31 mei 2019
Onze referentie
2019-0000077655

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees